

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญภาพ	(3)
✓ บทที่ 1 เรือไทยภูมิปัญญาไทย	1
บ้านไทยและเรือไทย	7
✓ สรุป	12
บทที่ 2 การตั้งชุมชนเมืองกำแพงเพชร	13
ภูมิศาสตร์จังหวัดกำแพงเพชร	13
ประชากรและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	14
ชุมชนริมน้ำ	15
1. สมัยสุโขทัย	15
2. สมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น	22
3. สมัยปฏิรูปการปกครอง (รัชกาลที่ 5 - 7)	23
4. สมัยปัจจุบัน	27
ชุมชนริมทาง	29
1. ชุมชนริมทางโบราณ	29
2. ชุมชนริมทางสมัยปฏิรูปการปกครองถึงปัจจุบัน	33
สรุป	40
บทที่ 3 เรือไทยวัฒนธรรมไทยเมืองกำแพงเพชร	41
เรือไทยเดิม	43
1. ลักษณะทั่วไปเรือไทยเดิมกำแพงเพชร	46
2. ส่วนประกอบเรือไทยเดิมกำแพงเพชร	49
3. การวางตัวเรือน	61
เรือไทยปั้นหยาและมณีลา	65
1. ลักษณะทั่วไปเรือไทยปั้นหยา	65

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2. ลักษณะทั่วไปเรือนไทยมนิลา	68
เรือนโถงค้ำขาย	70
1. ลักษณะทั่วไปเรือนโถงค้ำขาย	70
2. ลักษณะโครงสร้างเรือนโถงค้ำขาย	70
เรือนประยุกต์	75
เรือนปัจจุบัน	83
1. บ้านจัดสรร	89
2. บ้านค้ำซ้ง	91
สรุป	94
บทที่ 4 เทคนิควิทยาวัสดุและเครื่องมือก่อสร้างในอดีต	95
ประเภทของวัสดุก่อสร้าง	95
1. ไม้ไผ่	95
2. ไม้	98
3. วัสดุถุงหลังคา	105
4. วัสดุก่อฉาบ	111
5. ตะปู	113
6. วัสดุจากพืชและสัตว์	113
เทคนิควิทยาเครื่องมือและการคำนวณและเทคนิควิทยาเครื่องมือ	114
เทคนิคการวัดคำนวณ	115
เครื่องมือวัดระยะทำแนวหรือทำระดับแบบโบราณ	118
1. ไม้วัด	118
2. ไม้วัดชนิดพับเก็บได้	118
3. เชือกทำปมระยะ	119
4. ลูกดิ่ง	119
5. ปีกเต้าหรือปีกเต้า	119
6. เชือกเล่งหรือเชือกระดับ	120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7. ระดับน้ำและการหารระดับ	121
8. วงเวียน	124
9. ขอจีค	124
10. เครื่องมืองานช่างไม้	125
สรุป	132
บทที่ 5 อุปกรณ์ประกอบเรือนและคติความเชื่อ	133
อุปกรณ์ประกอบเรือน	133
1. ชั่งข้าว	133
2. ลานเก็บล้อยเกวียน	135
3. คอกควาย	136
4. รั้วเก็บฟาง	137
5. สี่ข้าว	137
6. ครัวกระเดื่อง	138
7. ขอน้ำ	139
8. หีบอ้อย	140
9. ศาลพระภูมิเจ้าที่	141
10. เตาเผาถ่าน	142
11. ลานอเนกประสงค์	143
12. รั้ว	144
13. ห้างนา	146
คติความเชื่อเกี่ยวกับการปลูกต้นไม้	148
การปลูกต้นไม้ในบริเวณเรือน	149
คติความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างเรือน	154
พิธีกรรมที่สูญหายในปัจจุบัน	162
พิธีกรรมที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบันของกำแพงเพชร	162
ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในคติความเชื่อแบบโบราณ	162
สรุป	166

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 องค์ประกอบโครงสร้างเรือน	167
1. ส่วนโครงสร้างรับน้ำหนักหรือเดี่ยวล่าง	168
2. ส่วนโครงสร้างรับน้ำหนักหลังคาหรือเครื่องบน	181
3. ส่วนประกอบตัวเรือนหรือองค์ประกอบช่วงเดี่ยวน	199
สรุป	208
บทที่ 7 เทคนิควิทยาการก่อสร้างและการคิดเรือน	209
1. การเตรียมและการปรุงไม้	209
2. การยกเรือนประกอบตัวเรือนไทยเดิม	215
3. ลักษณะโครงสร้างเรือนปั้นหยา มนิลา และการยกประกอบตัวเรือน ..	226
4. เทคนิควิทยาการคิดเรือนและเคลื่อนย้ายเรือน	230
สรุป	236
บทที่ 8 บทสรุป	237
บรรณานุกรม	245
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์	249
ภาคผนวก	251
ดัชนีท้ายเล่มภาษาอังกฤษและคำแปล	257